

[Anker Lau.]

sammen årsag til den uenighed, som også er tilstede her naturligvis. Også avancens forbindelse med initiativets udfoldelse, med produktionens størrelse, med opsparingen i samfundet o. s. v., alle disse ting har også jævnlige givet anledning til heftige drøftelser mellem tilhængere af det frie erhvervslivs frie udfoldelse og planøkonomerne, som ønsker statsdirigeret økonomi.

Lad mig straks sige, at det parti, jeg har den ære at tale for, anser det for et sygdomstegn, at vi fremdeles må trækkes med en prislov som den nuværende, og vi tror på, at den del af prisloven, som er tidspræget, som hænger sammen med den udvikling, der har fundet sted efter og under krigen, meget snart vil kunne ophæves, i takt med den liberalisering, som iøvrigt finder sted. Det, en permanent prislov bør indeholde — det er der såvidt mig bekendt ikke stor uenighed om —, er ganske kort: regler for kontrol med truste, monopoler og prisaftaler og bestemmelser om, at de kan ophæves, når de anses for samfundsskadelige, altså urimelige, og bestemmelser herom indeholdes jo forsåvidt i den nugældende prislov.

Men herudover har de sidste 10 år medført en varemangel på forskellige varierende områder, således at konkurrencen af den grund er blevet sat ud af spillet, hvor det drejer sig om nødvendighedsvarer for befolkningen. At hindre misbrug af en sådan situation for landet er denne lovs formål, og det vil vi også støtte, så længe det er nødvendigt. Den liberalisering, der stadig er under udvikling, gør dog denne varemangel mindre og mindre; den genindfører konkurrencen på flere og flere områder, således at denne, som jo er den eneste virkelige effektive kontrol, virkelig kommer til stede igen.

Den lov, som den højtærede minister foreslår forlænget uændret, indeholder alt, hvad der er påkrævet i den nuværende situation, og det glæder mig, at den højtærede minister også mener, det er muligt at fremme erhvervens rationaliseringsbestrebelse indenfor lovens rammer. Det var et af de punkter, jeg fremdrog ved sidste års behandling af spørgsmålet.

Da loven tillige er selvafviklende, idet den automatisk fører varer, som der er nok af, og som er underkastet konkurrence,

udenfor loven uden at berøve prisdirektoratet mulighed for i overensstemmelse med sidste års betænkning at bruge § 13, hvor en unormal udvikling finder sted, kan jeg kun give ministeren ret i, at han med den nugældende lov i hånden har alt, hvad han behøver. Jeg kan derfor tilsige den højtærede minister en hurtig og velvillig behandling af hans forslag.

Men dernæst, må jeg tilstå, kan jeg ikke modstå fristelsen til at gøre nogle bemærkninger om det af det ærede medlem hr. Lars P. Jensen fremsatte lovforslag. Det synes mig at være et åndsprodukt, der i den grad er i familie med „Fremtidens Danmark“, at man kunne fristes til at tro, at det er det ærede medlem hr. Krag, der er kommet hjem til landet igen.

For det første gør den i høj grad indtryk af at være tænkt som en permanent prislov, hvad det ærede medlem også har indrømmet i dag; og som den ærede ordfører selv siger, bryder den på adskillige vigtige områder med de principper, der hidtil har været lagt til grund for prislovgivningen her i landet. Det fremgår ikke mindst af, at man har udeladt den formålsparagraf, som gør den nuværende lov til en afviklingslov.

Den ærede forslagsstiller mener, at det grundlag, hvorpå indgreb nu kan finde sted, er for svævende. Som bekendt hedder det herom, at såfremt konkurrencen er tilstrækkelig virksom til at sikre en fri prisdannelse, kan myndighederne ikke gribe ind. Det ærede medlem spørger i sin fremsættelsestale: Hvad vil det egentlig sige, at der er en fri prisdannelse? Hans eget forslag udtaler, at det påhviler priskontrolrådet at gribe ind overfor priser, avancer og forretningsbetingelser, der stiller forbrugerne ringere, end tilfældet ville være under fri konkurrence mellem hensigtsmæssigt arbejdende virksomheder. Jeg kunne lide at spørge det ærede medlem hr. Lars P. Jensen, hvori den større fasthed og klarhed består. Hvorledes vil han eller priskontrolrådet med større sikkerhed finde ud af, hvorledes forbrugerne ville være stillet, hvis der var fri konkurrence på de pågældende områder? Nej, så tror jeg, at der er mere hold i den nuværende bestemmelse, idet den fri konkurrences tilstedeværelse og varemængden let kan konstateres, når man iøvrigt har viljen dertil.